

Motion till riksdagen 2025/26:2514

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Skogsnäringen i Skåne

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta vara på de unika skånska förutsättningarna för skogen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är bra för klimatnyttan att bruka skog och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka skogsägares rättigheter och förutsebarhet, förbättra villkor för skydd av naturvärden samt anpassa skogspolitiken efter regionala variationer i klimat, mark och trädslag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skogen är en av de mest betydelsefulla resurserna i Skåne och utgör en basnäring som påverkar både klimat, ekonomi och samhälle. I dag täcker skogen omkring 38 procent av länets yta, vilket motsvarar drygt 421 000 hektar produktiv skogsmark. Denna resurs har använts under lång tid på ett sätt som kombinerar produktion med miljöhänsyn, men förutsättningarna förändras i snabb takt. Klimatförändringar, återkommande stormar och spridning av sjukdomar påverkar skogen alltmer och kräver att politiken anpassas till regionala variationer.

I Skåne är skogen särskilt sårbar på grund av de milda vintrarna, de längre växtsäsongerna och den varierade topografin. Dessa förhållanden gör att skogsbruket måste hanteras på ett annat sätt än i norra Sverige. Endast omkring 5 procent av den produktiva skogsmarken i Skåne består av gammal skog, det vill säga skog äldre än 120 år, och endast en mycket liten del av denna är skyddad trots sina höga naturvärden. Samtidigt är skogen i Skåne en nyckelresurs för att binda koldioxid. En aktivt brukad skog kan över tid ge större klimatnytta än en skog som lämnas orörd och gradvis tappar i vitalitet.

Skogsskadorna har ökat i omfattning under de senaste decennierna. Stormar som Gudrun, Per och Simone slog hårt mot de sydsvenska skogarna, och under senare år har stormen Hans och andra väderhändelser visat att hoten består. Till detta kommer sjukdomar och skadegörare som drabbar både gran- och tallskogar men också lövträd som bok, vars vitalitet minskat under perioder av extrem torka och värme. Kombinationen av klimatstress, svampangrepp och insektsangrepp riskerar att på sikt förändra skogens struktur på ett sätt som både hotar ekosystem och ekonomiska värden.

Ett av fundamenten för ett långsiktigt hållbart skogsbruk är äganderätten. Skogsägare måste kunna räkna med att få skörda frukterna av sitt arbete även flera decennier framåt. Den planta som sätts i dag kommer att växa under helt andra klimatförhållanden än de träd som planterades på 1950- och 1960-talen, och därför är det avgörande att den nationella politiken ger flexibilitet för att anpassa skogsbruket till nya trädslag, förändrade växtperioder och lokala behov. I Skåne finns särskilt goda förutsättningar att utveckla bruket av lövträd som bok, ek, lönn, lind och avenbok, men även att försiktigt pröva sydligare arter som kan bli bättre anpassade till framtidens klimat.

För att klara dessa utmaningar behövs en politik som kombinerar brukande och bevarande. Ett hållbart skogsbruk i Skåne måste både skydda områden med höga naturvärden och utveckla produktionsskogarna så att de blir mer motståndskraftiga. Det innebär satsningar på forskning om klimatanpassade trädslag, en tydligare regional anpassning av skogspolitiken, och ett regelverk som respekterar markägarnas rättigheter men samtidigt ger incitament till naturvård. Lika viktigt är att öka förädlingsvärdet av skogsprodukterna genom lokal industriutveckling inom möbler, byggmaterial och bioenergi. På så sätt kan skogens resurser bidra till tillväxt och jobb i Skåne, samtidigt som spill och restprodukter tas till vara i en cirkulär ekonomi.

Skånes geografiska läge nära kontinenten öppnar också möjligheter för en växande besöksnäring. Den skånska skogen kan bli en del av regionens attraktionskraft för

rekreation, naturturism och internationella besökare. För att lyckas krävs dock att skogen brukas på ett sätt som samtidigt bevarar dess skönhet och biologiska mångfald.

Sammanfattningsvis behöver Sverige en skogspolitik som i högre grad än i dag tar hänsyn till regionala skillnader. Skåne har helt andra förutsättningar än Norrland, både vad gäller klimat och topografi, och därför krävs en särskild inriktning på hur skogsbruket i södra Sverige ska utvecklas. Genom att kombinera ett aktivt brukande med skydd av värdefulla miljöer, genom att stärka äganderätten och genom att satsa på forskning och innovation kan den skånska skogen bidra till både klimatnytta, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Ulrika Heindorff (M)

Noria Manouchi (M)

Peter Ollén (M)

Ludvig Ceimertz (M)

Boriana Åberg (M)

Lars Johnsson (M)

Emma Ahlström Köster (M)

Lars-Ingvar Ljungman (M)